

FN Ostrava plánuje rozšířit diagnostiku Alzheimerovy choroby

Datum 21.9.2026
Subjekt Fakultní nemocnice Ostrava
Region Tschechische Republik
Kategorie Gesundheitswesen

FN Ostrava si dnes připomíná Mezinárodní den Alzheimerovy choroby, který každoročně připadá na 21. září. Centrum pro kognitivní poruchy FNO v současnosti eviduje několik stovek pacientů s touto nemocí. Pro včasnou léčbu je důležitá kvalitní diagnostika, kterou chce fakultní nemocnice rozšířit o vyšetření plazmatického biomarkeru z odběru krve. Test může pomoci odhalit onemocnění už ve středním věku, tedy podstatně dříve, než u pacienta naplno propukne.

Alzheimerova choroba je nejčastější příčinou demence, což je porucha, při níž dochází k progresivní ztrátě poznávacích schopností a následně i soběstačnosti. Neurologové FN Ostrava používají k vyšetření pacientů kombinaci kognitivních a psychologických testů, ale také laboratorních, genetických a zobrazovacích vyšetření. Ve spolupráci s Ústavem laboratorní medicíny FNO a LF OU (ÚLM) se v indikovaných případech vyšetřuje také mozkomíšní mok. Alzheimerovu chorobu je možno prokázat i pomocí pozitronové emisní tomografie (PET) na Klinice nukleární medicíny FNO a LF OU.

FN Ostrava chce během několika měsíců začít za úplatu poskytovat také vyšetření plazmatického biomarkeru z odběru krve. *„Mezi krevními biomarkery má velkou perspektivu a vykazuje vysokou diagnostickou přesnost,”* říká zástupkyně přednosta ÚLM doc. RNDr. Pavlína Kušnierová, Ph.D.

Alzheimerova choroba nejčastěji postihuje pacienty starší 65 let. K prvním příznakům patří poruchy paměti, které se projevují zapomínáním běžných věcí. Postupně se přidává poškození dalších vyšších kognitivních funkcí. *„Pacienti jsou dezorientovaní v čase, bloudí na známých místech, obtížně se rozhodují, ztrácí zájem o své koníčky. Objevují se také známky deprese a agresivity a dochází i ke změně osobnosti,”* uvádí lékařka Neurologické kliniky FNO a LF OU MUDr. Petra Bártová, Ph.D. Podle ní pacienti postupně selhávají také v denních aktivitách a soběstačnosti. V terminálních stádiích nemoci ztrácí i praktické dovednosti, nepoznávají své blízké a objevuje se u nich i porucha vylučování.

Onemocnění je nevléčitelné a jeho léčba spočívá v podávání podpůrných léků, které zpomalují rozvoj demence. V raných stádiích je vhodná fyzická aktivita, péče o spánek, kvalitní strava, socializace a kognitivní trénink. Podle neuroložky Petry Bártové je určitou nadějí pro pacienty antiamyloidová terapie, což je nová forma biologické léčby: *„Pacienti během ní užívají přípravek, který rozpoznává a váže se na konkrétní bílkovinu beta-amyloid. Právě tato bílkovina se podílí na vzniku Alzheimerovy choroby.”* Lék ji odstraní a významně tím nemoc zpomalí. Léčba je ale dostupná pouze pro samoplátce. V současnosti ji mohou podstoupit jen pacienti s lehkým kognitivním deficitem či lehkou formou Alzheimerovy choroby, kteří jsou na začátku onemocnění a zároveň nemají významné cévní postižení mozku.

ÚLM dlouhodobě patří k největším laboratorním centrům v České republice pro vyšetřování neurologických a neurodegenerativních biomarkerů. „V rámci diagnostiky, výzkumu a terapie Alzheimerovy choroby na pracovišti ostravské fakultní nemocnice vidím jako obrovskou výhodu, že se můžeme bezpečně opřít o zázemí poskytované Ústavem laboratorní medicíny. Jeho zaměstnanci se zkušenostmi v celé šíři laboratorní diagnostiky, ať již u nemocí neurodegenerativních, ale i v metodách imunologických či mikrobiologických, nám poskytují neocenitelnou oporu při péči o pacienta v celé jeho komplexnosti," doplňuje MUDr. Richard Novobilský, Ph.D., neurolog Ambulance pro kognitivní onemocnění FN Ostrava.

<https://www.fno.cz/novinky/fn-ostrava-planuje-rozsirit-diagnostiku-alzheimerovy-choroby>